

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației privind adoptarea condițiilor tehnice și comerciale de implementare a portabilității numerelor

1. Introducere

Decizia președintelui ANRC nr.144/2006 privind implementarea portabilității numerelor prevede înființarea unui grup de lucru format din reprezentanți ai furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului, titulari de licențe de utilizare a resurselor de numerotație, care au asignat abonaților numere din categoriile de numere portabile, precum și din reprezentanți ai Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației, denumită în continuare *ANRCTI*, coordonat de un specialist desemnat de președintele ANRCTI.

Grupul de lucru avea drept obiectiv elaborarea condițiilor tehnice și comerciale de implementare a portabilității numerelor, denumite în continuare *condițiile tehnice și comerciale*, în conformitate cu cadrul general stabilit prin Decizia președintelui ANRC nr.144/2006.

În vederea stabilirii componenței grupului de lucru, au fost transmise **78** de chestionare furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului, conținând o serie de întrebări în vederea determinării furnizorilor care vor participa la lucrările grupului de lucru, precum și în vederea stabilirii condițiilor tehnice și comerciale. De asemenea, furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului care întruneau condițiile prevăzute în Decizia președintelui ANRC nr.144/2006 li s-a solicitat să-și desemneze reprezentanții care vor participa la lucrările grupului de lucru. **39** de furnizori au comunicat că au asignat abonaților numere din categoriile de resurse de numerotație portabile dar, dintre aceștia, doar **24** de furnizori și-au desemnat reprezentanții. Grupul de lucru și-a început activitatea la sfârșitul lunii mai a anului 2006.

În perioada mai-octombrie a anului 2006 au avut loc 8 ședințe ale grupului de lucru, ședințe în cadrul cărora au fost discutate propunerile autorității privind condițiile tehnice și comerciale. Reprezentanții furnizorilor au transmis observații și propuneri cu privire la modalitățile de soluționare ale problemelor discutate în cadrul ședințelor. Observațiile au fost analizate de către ANRCTI și, pe baza acestora, a fost elaborat proiectul condițiilor tehnice și comerciale, care a fost supus aprobării președintelui ANRCTI, împreună cu raportul grupului de lucru.

2. Condițiile tehnice și comerciale de implementare a portabilității numerelor

Condițiile tehnice și comerciale cuprind:

- a) cererea de portare;
- b) specificațiile tehnice pentru implementarea portabilității numerelor, inclusiv cu privire la rutarea mesajelor către numerele portate;
- c) descrierea detaliată a procedurii de administrare a procesului de portare;

- d) regulamentul de organizare și funcționare a bazei de date centralizate;
- e) modalitățile de decontare a costurilor între furnizori;
- f) parametrii de calitate ai serviciului de portabilitate a numerelor;
- g) modalitățile de informare a utilizatorilor finali;
- h) procedura de modificare și completare a condițiilor tehnice și comerciale.

2.1. Cererea de portare

Prin depunerea unei cereri de portare un abonat inițiază procesul de portare a numărului. De asemenea, prin cererea de portare, abonatul îl împuternicește pe furnizorul acceptor să efectueze toate demersurile în vederea rezilierii contractului cu furnizorul donor cu privire la furnizarea serviciilor de telefonie prin intermediul numărului care urmează să fie portat.

Formularul-tip al cererii de portare, inclus în condițiile tehnice și comerciale, conține informațiile ce trebuie completate referitoare la abonatul care solicită portarea și la numărul/numerele pentru care se solicită portarea, precum și informații destinate abonatului cu privire la derularea procesului de portare și la implicațiile portării asupra furnizării serviciilor.

2.2. Specificațiile tehnice pentru implementarea portabilității numerelor

Specificațiile tehnice descriu cerințele impuse furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului în vederea rutării apelurilor și a altor mesaje (mesaje ce nu sunt legate de stabilirea apelurilor) în condițiile implementării portabilității numerelor.

Specificațiile tehnice includ:

- a) obligațiile furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice cu privire la implementarea portabilității numerelor;
- b) descrierea detaliată a portabilității numerelor, în funcție de categoriile de numere portabile;
- c) rutarea apelurilor, în condițiile implementării portabilității numerelor;
- d) numerele de rutare, modurile de transmitere și formatul informațiilor de rutare la interfețele tehnice dintre rețele;
- e) implicațiile portabilității numerelor asupra calității serviciilor furnizate;
- f) implicațiile portabilității numerelor asupra serviciilor conexe serviciului furnizat;
- g) informațiile schimbate prin intermediul interfeței administrative necesare pentru actualizarea informațiilor de rutare.

Conform Deciziei președintelui ANRC nr.144/2006, metoda de rutare a apelurilor pentru implementarea portabilității numerelor între rețele este metoda All Call Query (ACQ). În cazul unor limitări tehnice, un furnizor care originează apeluri va putea utiliza metoda de rutare Onward Routing (OR) cu suportarea costurilor suplimentare de rutare.

În cazul în care un furnizor care originează apeluri intenționează să utilizeze metoda de rutare OR, va transmite o solicitare temeinic justificată ANRCTI, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a condițiilor tehnice și comerciale, sau cu cel puțin 2 luni înaintea începerii furnizării efective a serviciilor. Lista furnizorilor care vor putea utiliza metoda OR va fi publicată pe pagina de internet a ANRCTI.

Având în vedere faptul că se pot utiliza două metode de rutare, în specificații sunt stabilite anumite principii de rutare a apelurilor între rețele.

Numărul de rutare va fi compus din 5 caractere și va avea forma *18xyz*. Transmiterea informației de rutare la punctul de interconectare între rețele se va realiza utilizând metoda „adrese concatenate”. Numărul de rutare (RN) și numărul director (DN)

se transmit împreună în parametrul CdPN din mesajul IAM al sistemului de semnalizare ISUP.

2.3. Descrierea detaliată a procedurii de administrare a procesului de portare

În cadrul procedurilor administrative asociate procesului de portare au fost identificate procese, subprocesse și faze, după cum urmează:

I. procesul de portare:

1. faza de validare a cererii de portare;
2. faza de realizare a portării;
3. subprocesul de anulare a cererii de portare;
4. subprocesul de stopare a procesului de portare;

II. procesul de deconectare;

III. procesul de modificare a informațiilor de rutare;

IV. procesul de sincronizare:

1. subprocesul de verificare a unui număr (audit);
2. subprocesul de sincronizare parțială sau totală;

V. procesul de transfer;

VI. procesul de informare privind starea sistemului.

Pentru fiecare proces, subproces și fază au fost stabilite mesajele care vor fi transmise prin intermediul bazei de date centralizate, precum și parametrii principali conținuți în aceste mesaje.

Termenele de realizare a fiecărui proces, subproces și fază de realizare a portării unui număr au fost stabilite astfel încât să se respecte termenul maxim de finalizare a procesului de portare de 10 zile lucrătoare.

2.4. Regulamentul de organizare și funcționare a bazei de date centralizate

Potrivit Deciziei președintelui ANRC nr.144/2006, administrarea procesului de portare a numerelor, inclusiv schimbul de informații între furnizori cu privire la numerele portate, se realizează prin intermediul bazei de date centralizate, în conformitate cu regulamentul de organizare și funcționare. Regulamentul de organizare și funcționare stabilește arhitectura, funcțiile, precum și cerințele impuse bazei de date centralizate. De asemenea, acest regulament stabilește rolul și atribuțiile operatorului bazei de date.

2.5. Categoriile de costuri asociate portabilității numerelor

Au fost identificate categoriile de costuri asociate portabilității numerelor și au fost stabilite regulile referitoare la suportarea și decontarea costurilor între furnizori. Astfel, există următoarele categorii de costuri:

a) costurile de implementare în rețea a serviciului de portabilitate a numerelor – vor fi suportate de fiecare furnizor de rețele și servicii de comunicații electronice;

b) costurile de implementare a bazei de date centralizate – realizarea bazei de date va fi finanțată din costuri PHARE, iar costurile cu administrarea, operarea și întreținerea acesteia vor fi stabilite ulterior;

c) costurile de portare pentru fiecare număr – pot fi recuperate de furnizorul donor de la furnizorul acceptor, în conformitate cu Decizia președintelui ANRC nr.144/2006. De asemenea, furnizorul acceptor poate transfera abonatului o parte din aceste costuri, cu respectarea principiului accesibilității tarifelor de portare a numărului;

d) costurile de rutare a apelului către un număr portat. Acestea vor fi suportate de către furnizorul care originează apelul.

2.6. Parametrii de calitate ai serviciului de portabilitate a numerelor

Parametrii de calitate ai serviciului de portabilitate a numerelor se referă la:

- a) procesul de portare;
- b) baza de date centralizată.

Au fost definite 7 categorii de parametri de calitate privind procesul de portare:

- a) rata cererilor de portare transmise fără erori (RCC);
- b) rata cererilor de portare acceptate (RCA);
- c) rata cererilor de portare anulate (RCP_A);
- d) rata cererilor de portare procesate în termenul T_1 (RCP_{T1});
- e) rata cererilor de portare finalizate de FD în termenul T_3 (RCP_{T3});
- f) rata cererilor de portare finalizate de FA în termenul T_4 (RCP_{T4});
- g) rata cererilor de portare finalizate de AF în termenul T_5 (RCP_{T5}).

De asemenea, au fost definite 3 categorii de parametri de calitate privind baza de date centralizată:

- a) disponibilitatea bazei de date centralizate;
- b) timpul maxim de restabilire după o defecțiune minoră;
- c) timpul maxim de restabilire după o defecțiune majoră.

Pentru parametrii de calitate definiți au fost impuse anumite obiective, stabilindu-se o perioadă de un an pentru atingerea graduală a acestora. Astfel, pentru primul și al doilea semestru după lansarea comercială a portabilității numerelor au fost stabilite valori ale obiectivelor de calitate mai mici decât în cazul proceselor ce se vor desfășura ulterior.

2.7. Modalitățile de informare a utilizatorilor finali

Furnizorii care originează apeluri vor pune la dispoziția utilizatorilor finali informații referitoare la:

- a) furnizorul care oferă serviciul prin intermediul unui număr portat (furnizorul acceptor);
- b) tariful unui apel către un număr portat.

Informarea se va realiza prin următoarele mijloace:

- a) serviciul de informații privind portabilitatea numerelor – un serviciu, furnizat cu titlu gratuit, de relații cu clienții;
- b) furnizarea de informații în scris, la cererea utilizatorilor finali;
- c) publicarea pe pagina proprie de internet.

Informarea utilizatorilor la fiecare apel poate fi implementată de furnizorii care utilizează metoda ACQ. Cu toate acestea, ANRCTI va impune obligația de informare a abonaților la fiecare apel, dacă se va constata că interesele utilizatorilor finali sunt prejudiciate.

2.8. Procedura de modificare și completare a condițiilor tehnice și comerciale

Pentru elaborarea procedurii de modificare și completare a condițiilor tehnice și comerciale au fost avute în vedere două situații:

I. modificări și completări necesare în faza de implementare a bazei de date centralizate – pot fi propuse de furnizorul bazei de date centralizate, de către ANRCTI sau de către furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului, dacă se constată anumite erori care pot afecta implementarea portabilității numerelor;

II. modificări și completări necesare după implementarea bazei de date centralizate – pot fi realizate în cazuri bine justificate, precum introducerea unor tehnologii noi, apariția unor schimbări majore pe piața de comunicații electronice, identificarea unor

impedimente tehnice în ceea ce privește implementarea unor soluții cuprinse în condițiile tehnice și comerciale.